

Justitsministeren (Zahle): Jeg kan ikke følge det ærede Medlem Hr. Krag ud i Overvejelser angaaende de Forslag og Tilbud, der skal være fremkommet i Udvalget i Aftes, da disse jo ikke foreligger for Offentligheden og ikke er mig bekendt. Jeg skal kun udtale min Forbavselse over, at det ærede Medlem paatog sig saa svær en Op-gave som den at forsvare, at Landstinget har ligget med dette Forslag lige siden lidt over Midten af Marts Maaned uden at have foretaget sig noget, før det nu opstillede de Bestemmelser, som er blevet Resultatet af nogle Overvejelser i et Underudvalg af Kommissionen, og tilføjede den § 10, som har afstedkommet den værste Uenighed om dette Lovforslag i det hele.

Det ærede Medlem Hr. Krag talte paa en Maade, som kan være egnet til at vække Panik overfor vore Obligationskurser. Det er ganske ubegrundet. Det Forslag, som her foreligger, giver Kreditforeningerne det yderligere Gode, at de kan give Henstand med et tredje Halvaar og bevare deres første Prioritets Panteret ogsaa for dette Halvaar. Det er ikke noget, der kan give Anledning til nogen som helst Panik overfor Kreditforeningsobligationerne. Det er utvivlsomt, og jeg har i min Stilling mange Beviser derfor, at der nogle Steder i Landet er ved at rejse sig den Opfattelse, at Kreditforeningsobligationer med Pant i den danske Jord er et Papir, som er usikkert, og som man bør ombytte med Kreditforeningsobligationer i Byejeendomme, naar man kan faa Lejlighed dertil. Jeg mener dog, at en saadan Opfattelse er kortsynet, for den Dag, hvor den danske Jord maatte have mistet saa meget af sin Værdi, at der kun var delvis Dækning for Kreditforeningslaan, vilde der vist heller ikke være stor Værdi i Byejeendomme ret længe. Men al den Tale om, hvad der kan ske med Obligationskurserne, hvis dette eller hint gennemføres, er efter min Mening ikke heldig, og det her foreliggende Forslag er aldeles ikke noget, som kan paavirke Kreditforeningsobligationernes Kurs i uheldig Retning. Det er ganske rigtigt, at vore Kreditforeninger er udmærkede Organisationer, som har virket til det største Held for vor Nation, idet det væsentlig er paa Grundlag af de rigelige Laan, som Landbruget har haft Forstand nok til at optage i disse Kre-

ditforeninger, at vort Hovederhverv her i Danmark i den sidste Menneskealder og noget længere har gennemløbet en Udvikling, som er enestaaende i Verden. Lad os blot ikke gøre noget, som kunde skade disse Kreditforeninger. Derfor er der i det Forslag, som nu foreligger her indstillet af Udvalgets Flertal, draget Omsorg for, at der opstilles Bestemmelser, som sætter vore Kreditforeninger i Stand til at belaae deres rigelige Reservefonds, saaledes at de ikke paa nogen Maade er udsat for at miste deres Likviditet. Derfor kan man forholde sig ganske rolig overfor den Side af Sagen.

Hvad derimod angaar § 10, som jeg maa holde mig til, saa er det en Paragraf, som, hvis den blev vedtaget, vilde paadrage Staten et ikke begrænset Ansvar for Tab, som man maatte lide ude i Erhvervslivet, og det er noget, som aldeles ikke kan lade sig gøre.

Naar det ærede Medlem Hr. Christmas Møller talte om, at nu var Ministeriet mørk, saa vil jeg sige til det ærede Medlem, at skørt er det i hvert Fald ikke, og hvis det ærede Medlem en Gang skulde blive Finansminister, hvilket jo ikke er utænkeligt, saa vil han vistnok, hvis han tilfældigvis kommer til at mindes eller at læse igen de Udtalelser, han har fremført her, ikke sige, at det var „mørk“ Udtalelser, men noget andet. Ingen Finansminister vil nemlig kunne paatage sig Ansvaret for at gennemføre en Lovgivning som den, der skildres i denne § 10, ikke paa nogen Maade. Det er en umulig Tanke, at man skal paa-lægge Staten Ansvar for Erhvervslivets Tab. Erhvervslivets Omsætning er mangfoldige Gange større end Statens Omsætning. Staten har overhovedet ikke andre Penge end dem, vi opkræver som Skatter, og som er afmaalt efter at skulle dække Statens Udgifter, og naar blot Indtægterne kan dække Udgifterne for Staten selv Aar for Aar, maa vi være meget tilfredse og er det ogsaa. Og at lade Staten indgaa som Part i en saadan Lovgivning som denne paa den Maade, at Staten i ikke begrænset Omfang skulde bære Ansvaret for de Tab, der kan løbe paa under en Udvikling i Fremtiden, man ikke paa Forhaand kender eller kan vide noget bestemt om, det er noget, som er ugørligt.